

Éjszakák

Gondozatlan kert volt, a magasra nőtt fű tele gyommal, a bokrok szétterültek, a fák elszáradt, halott ágait nem metszették le, a hajdan termő szőlőtőke elvadult, kuszán fonta be a roskadt filagóriát, de most a hó vastag fehérsége befedett mindent, megült a bokrok hátán, a fonnyadt lombokon, jégkéreg verte vissza a fényt a délutáni napban.

A nő az ablaknál állt, nézte a kertet. Angol mintájú ablak volt, négyszögekre osztott, sötét keretben. Kívül az ablakszemek sarkában hó ült. Tetszett neki. Talán ez tetszett a legjobban. Mert a szoba sötét tapétája nyomasztóan hatott rá.

Az ember, a pesti ügyvéd megbízottja a hideg kályha mellett állt bekecsben, a sapkáját le sem vette, fázott.

– Mikor költözne be? – kérdezte a nő.

– Még nem tudom – mondta, és eljött az ablaktól, megnézte a kályhát. Magas, hengeres, régimódi kályha volt. – Jól be lehet ezzel fűteni itten?

– Lehet ezzel, lehet. Semmi baj ezzel. Szenet kell venni, de hátul, a sufniban talál gallyakat. Sok összegyűlik a kertben. – Sovány, beesett arcú vénember volt, de szíjas, erős, munkához szokott. Beszélt, hogy eloszlassa a csendet. – Régen én gondoztam a kertet, van ott még mindig venyige, meg száraz ág, azzal begyűjthetnek.

– Egyedül leszek – vágott közbe a nő.

Az ember meglepetten mérte végig a karcsú, fiatal teremtet.

– Egyedül? Nekem azt mondták, hogy...

– Egyedül – szakította félbe éles hangon a nő. Nem így akarta, csendesebben tette hozzá. – Rosszul mondták.

Az öreg hallgatott. Aztán, hogy megtörje a csendet:

– De szén nincs. Az öreg hölgy...

– A nagynéném...

– ... a kedves nagynénje már régen nem járt ki télen. Régebben is csak május végén költöztek ki az urával...

– Nagybátyámmal...

– Igen, a professzor úrral. De amikor a professzor úr meghalt, már a kedves nagynénje sem bírt itt lenni. Azt sem kívánta, hogy gondozzam, pedig azelőtt kényes volt a kertjére, szeretett benne dolgozni, én segítettem néha ültetni, metszeni... Szép fák voltak itt, akkora őszibarackok termettek, mint egy labda. De mind kipusztult. A hölgy... a nagynénje meg virágokat nevelt, szép dáliaik voltak...

– Várt, nézte ahogy a nő körbesétál a szobában. Nem tudta, akar-e még tőle valamit. – Télen is... – azért folytatta kis csend után – télen én vigyáztam a házra... Talán tetszik tudni...

– Nem. Nem tudom. Már régen nem tartottuk a kapcsolatot.

Az öreg hallgatott. Erre nem tudott mondani semmit.

– Sokat voltam itt – mondta a nő. – De maga nem emlékezhet rám. Az már régen volt, lánykoromban. Meg gyerekként. Amikor még szerettük egymást.... – Nem mondta, hogy kik, az ember azt hihette, talán a házasságáról beszél. A nő megint az ablakhoz sétált, nézte, hogyan forgatja a szél a hóesést. Voltak akkor is ilyen nagy havak, gondolta, régi havazások jutottak eszébe, nagy séták a befagyott folyónál.

– Hát igen. Magát nem láttam itt, soha – mondta a férfi.

– Nem. Nagyon felbomlott a család. Nem is értem, a nagynéném miért hagyta rám. Miért rám hagyta? Nem tartottuk a kapcsolatot a férje miatt. Nem is akartam elhinni, amikor az ügyvéd értesített. Hogy miért gondolt éppen rám? Csak bajlódásom lesz vele.

Az öreg ezt nem akarta meghallani, feszélyezte a nő kifakadása. Elterelte a szót. – A professzor úrék is csak néhány hétre jöttek már az utóbbi időkbén. – A nő nem figyelt rá. Nézegette a berendezést. Régimódi, úrias berendezés volt, a falon az egyik kép megbillenve állt, helyre igazította. – Az ott az íróasztala – mondta az ember. – A professzor úr holmijával. De elrakhatja a verandára. Van ott egy komód. Abba.

– Van itt internet? – kérdezte a nő.

– Hogy tetszik mondani?

– Internet. A számítógép miatt.

– A telefont kérdezi? Mert az volt, de kikapcsoltatták.

Zöld ernyős lámpa állt a könyvek mellett, meg egy csukott táskairógép. Az asztal lapját kopott bőr mappa borította.

– Nem, az nem kell. Van mobilom. – Kinyitotta a kályha ajtaját, belenézett.

– Én úgy szoktam begyújtani – vette észre az öreg –, ha megkértek rá, hogy mire kijönnék, mondjuk karácsonykor, melegedjen át a ház, úgy szoktam, hogy alulra teszem a szén... van itt a közelben, a zöldséges mellett egy tüzelőkereskedés... úgy szoktam, hogy lenn van a szén, és felül a gyújtós.

– Felül?!

– Igen, felül, meggyújtom, kezd lefelé égni, és szép lassan, szinte egész nap ég és melegít.

– Ilyet még nem is hallottam.

– Pedig így a jó, meglátja. – Kicsit várt, aztán megkérdezte – A többiekkel... a többi örökössel megegyeztek ugye? Mert ha jönnének, mit mondhatok? Nem mondhatnék semmit, ugye.

– Az ügyvéd dolga volt a megegyezés – mondta a nő.

– Akkor minden rendben – nézett körül az ember. – A kulcsokat odaadtam... Ja, a fürdőszobában nem lehet begyújtani, valami baj van a hengerrel, majd meg-nézetem, de nehéz a mesterekkel. Kis munkára nem jönnek ki. Pedig az ügy-véd úr megbízott velem. Hát talán valamelyik héten. Lavór az van, a vécét le lehet húzni, novemberben víztelenítettem, de tegnap beindítottam, megvizsgáltam a csapokat, hogy mire megérkezik, rendben legyen. Amúgy értek mindenhez, csak tessék szólni, gyárban dolgoztam, amíg volt gyár. – Megint körülnézett. – Más, ha van...?

– Semmi más, köszönöm. Majd keresem, ha kell.

– Csak nyugodtan. Szomszédok vagyunk... hát akkor... érezze jól magát.

Nem indult mindjárt, köszönni is akart, meg várt is még egy szót, de a nő hátat fordított neki, hát elment.

Eddig rendben, gondolta az író, elindítottam egy történetet, azt hiszem, elég jól, van lég-köre, jó a két figura, a helyszín, de hogyan tovább. Hetek, hónapok óta nem írt semmi jót, de most eszébe jutott ez a dunakanyari ház, a kert, a tél és kezdeni akart vele valamit. Érezte az atmoszféráját. És a nőt is elképzelte – könnyen képzelt el nőket a novelláihoz –, meg is szerette mindjárt, negyven elmúlt, de még csinos, a fiatalágát szépen őrző negyvenes, karcsú és barna, kicsit kócos hajjal, amolyan szétomló, laza göndörséggel, nem túl szabályos arccal, mert az író a babás arcok soha nem vonzották, mindig szerette, ha talált egy kis szabálytalanságot, szerette a széles, érzéki ajkakat, a szemek körül a nevetéskor összefutó kis ráncokat. Polett. Ez a franciás név illet rá. Meg az is, hogy szingli volt. Az író nem bánta a magányosságát, de Polett igen, nem akart egyedül élni, csakhogy házas emberek bukkantak fel mindig, nős pasasok, gyerekes apák, bonyodalmas, hitegető szeretők. Az író gyengéd érzelemmel figyelte most az ablaknál, ahogy merengően nézte a kavargó havat. Ezzel is lehetne valamit kezdeni, ezzel a régi emléken merengéssel, egy hajdani télről, amikor a nagynénjével sétálni indultak az erdő felé, éppen csak hulldogált a hó, aztán mind jobban esett, végül hatalmas hóvihar kerekedett, alig tudtak megbirkózni hazafelé a széllel meg az egyre nagyobb havazással... Nagyon félt, rettegett, hogy megfagynak, meghalnak, látott már ilyet filmen, beleveszni a jég világába... El is tévedtek, bekopogtak ismeretlenekhez egy útszéli házba, ahol forró teát kaptak, amit plédékbe burkolódzva kortyolt már a tűz mellett, de az író elvetette, nem akart belekezdeni egy mellékszálba. Maradjunk csak itt, ebben a hideg szobában. A fütetlen kályha mellett. Ez a kályha volt itt régen is, ez a régi kályha. De hogy felülről kellett volna begyújtani? Mit akar ő itt, ebben a házban? Örökölte... Igen, ez egy kicsit regényes, de van ilyen szerencsés, váratlan örökség. Gyerekkorában sokat volt itt az anyja nővérénél. Aztán egyszer csak nem jöhetett többé. Az anyja és a nagynéni valami régi nézeteltérés miatt megszakították a kapcsolatukat. Családi ügy? Nem, azt hiszem rosszabb. Valami homályos dolog, amiről csak fél füllel hallott, amikor egy este kihallgatta szülei beszélgetését. Aztán egy napon: „Nem mész azokhoz többé!” Az anyja olyan határozott volt ebben a kérdésben, hogy nem ellenkezhetett. Fájó szívvel. Mert szerette ezt a folyó-

parti tájat. Szidi néni. Már a neve is mindig izgatta, ez a furcsa név. Szidi néni kedélyes volt mint a teltkarcsú nők általában, ellentéte a férjének, a mindig morcos professzornak, a valamilyen egyetemen tanító, morcos és szigorú fekete embernek. Tömött, fekete bajusz, bozontos, fekete szemöldök. El sem tudta képzelni, hogy gyerekük legyen. Nem is volt. Így aztán a nagynénje azt mondta, engedjétek hozzánk ezt a gyereket, elfutkos itt, ti meg nyugodtan dolgozhattok. Nagy fájdalom volt, amikor nem érezhette többé Szidi néni vaniliás sütemény-illatát, vagy reggelenként – amikor náluk volt – a rózsza kölnit, ami belengte fehér, dús keblét.

Na, kicsit előbbre jutottam, gondolta az író. Nyilván azért örökölte tőle ezt a házat – voltaképpen nyaralót, amit villának neveztek –, mert Szidi néni is emlékezett a régi időkre. Egy gyermektelen asszony bizonyára anyai ösztöneit plántálhatta bele a kapcsolatba.

Mi lehetett a családi konfliktus oka? Az író azt gondolta, hogy nem szükséges meghatározni, magyarországi életkörülmények között számtalan akad, ami örök haragot támaszthat, nem is kell valami sok hozzá, elég egy kis eszmei, vallási, faji nézetkülönbség, ami kirobbanthatja és tartósíthatja. Valami ilyesmi történhetett, a nagybácsi, a fekete ember lehetett a dologban, talán feljelentette Polett apját, vagy csak rebesgették, hogy beszerverték, hogyan is utazhatott annyit nyugatra, mindenféle konferenciára, jobb volt óvatos lenni vele, vagy egyszerűen csak állandóan gonosz megjegyzéseket tett a családjuk szerény anyagi helyzetére. Mindegy. Polettet elzárták kedvenc nagynénjétől.

És most itt van. Ez az ember azt kérdezte, mikor költözik ide. Van pesti lakása, igaz, szűkös garzon, de egyedül él, egy kereskedelmi cég marketingét vezeti, jól keres... De ha Márk... Ha Márk végre...

A nő (Polett) eljön az ablaktól, leül abba az öreg fotelba, amelyiknek a bőrhuzata már csupa repedés, táskájából kivesszi a mobilját, és nyomkodja az ismert gombokat. Vár.

Kis izgalommal, de reménnyel várja, hogy jelentkezzen a hívott fél. Végre...

– Miért most!... – hallja az ideges suttogást. – Tudom, tudom..., De itt vagyok a házban... tudod... a házban. Igen, abban. Kijöttem... Ne, még várj! Ne holnap! Most! – szünet, majd bátortalanul. – Kijönnél? – Hosszú csend. Süket csend a vonalban. Könyörgőn: – Kijönnél? ... De, de! Most! – Erősebben markolta a mobilt, szinte görcsösen, a szeme megtelt könnyel, hirtelen kitört: – Örökké ez van! Örökké ez a majd... Mire várjak?! Miért várjak?! Nem érdekel! – Felemelte a hangját – Nem érdekel a fejfájása, a migrénje, a fenyegetései! Nem érdekel! De, de, ezt mondom!... Ne kezd megint, hogy a gyerekek! Ne gyere mindig velük! Szenved!?! Csak ő szenved!?! Hagyd ezt! Mire vársz? Hogy kidobjon? Azt várod, hogy kidobjon és akkor te vagy a mártír?... De, így beszélek, hát hogyan beszéljek?! – Feltört belőle a sírás. – Nem, ne tedd le! Kérlek, ne! ...Ő, persze! Köszönöm, de a szerelem nem ilyen... Hazudozol!... És mindig csak...

A vonal szétkapcsolt.

– Na, ezt azért ne! – Dühösen rácsapott a mobilra, hátravetette magát a fotelban, lassan eleredtek a könnyei. Aztán csak ült bénán, amíg észre nem vette, hogy

fázik. Hideg volt a szoba, hideget árasztottak a falak, még a vaskályha is. Lassan sötétedett a délután, tudta, hogy el kell indulnia, de nem mozdult mégsem.

A férfi kezét látta maga előtt, a gyűrűt az ujján, az ápolt körmöket, aztán a borotvált arcát, a homlokába hulló haját.

Szidi nénivel ilyen délutánokon fokhagymás pirítóst ettek, forró citromos teát kortyoltak. A hálószobában nem fűtöttek, lefekvéskor törülközőbe burkolt meleg téglát tettek a lábukhoz. A díványon aludt, ők meg a széles, nagy ágyban. A nagybácsi még sokáig olvasott a kislámpa fényénél, csak suttogva kívánhatott jó éjt Szidi néninek.

Felállt a fotelből, megkereste a holmiját meg a kulcsot, bezárta a házat, a kertet már vastagon belepte a hó, bokáig gázolt benne az autóig. Egy nagy hóbucka volt az egész, kesztyűs kézzel sepregette le a tetejéről meg az ablakokról, aztán a csomagtartóból elővett egy kis seprűt, azzal szabadította ki a kerekeket is, megizzadt, mire beülhetett a volánhoz.

Nem jó ez a vég, gondolta az író. nem jó, semmitmondó, üres. Nem történt semmi, csak egy kis szerelmi bánat, a nő Márknak eszébe sincs válni, de azért meg akarja tartani a szeretőjét is, ismert história. Vajon Polett valóban azt hiszi, hogy egyszer összeköltöznek? Vagy úgymond tudja, hogy ez csak álom, de most jó lett volna, ha kiszalad hozzá, hazudhattak volna maguknak egy kis álságos életet.

Polett megy haza a havas úton a városba, a garzonba, reggel bemegy a céghez, sok lesz a dolga. Márk telefonálni fog, hogy délután ráér; felugrik hozzá, de korán, mert este családi vacsora...és ő azt fogja mondani, rendben. Rendben van, drágám! Aztán jön az éjszaka. Az éjszakák. Az üres éjszakák...

Van egy nyaralóm.... egy házam – nevetett fel Polett, amint hajtott hazafelé a hóesésben. Csapkodta a volánt, nevetett. Házam, kertem!... Nyáron majd én is dálniakat nevelek, mint Szidi néni. Aztán elcsendesedett, mert arra gondolt, hogy Szidi néni talán azért hagyta rá ezt a nyaralót, mert mindenki azt akarja, hogy ha már nem él, valaki majd emlékezzen rá. Vagy hát ennyire szerethette? Hogy igazán szerette őt Szidi néni? És arra is gondolt, hogy ilyesmire mindig csak később döbben rá az ember.

2021. ápr. 27.